КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут журналістики і масової комунікації
Кафедра журналістики та української філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
ЗП 3. «Методика та організація наукових досліджень»
2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Матюхін Дмитро Анатолійович, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри журналістики та української філології
Контактний телефон	+380676111680
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	870 106 3279 код доступу 12346
E-mail:	matdima77@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=5029
Консультації	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (Магістерський)	
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	
Спеціальність	С7 Журналістика	
Освітня програма	Медіакомунікації	
Форма навчання	Денна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 2	
Цикл підготовки	Загальної підготовки	
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	3
	Загальна кількість годин	90
	Аудиторних годин	34
	Лекції	18
	Практичні	16
	Самостійна робота	56
Форма контролю	Екзамен	
Попередні компоненти (Пререквізити)	ЗП 1 Теорія масової комунікації ПП 1 Теорія та історія журналістики	
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	ЗП 5 Наукове спілкування іноземною мовою ПП 6 Курсова робота зі спеціальності А 1 Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Методика та організація наукових досліджень» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системного розуміння теоретичних, методологічних та організаційних засад науково-дослідницької діяльності, розвиток здатності самостійно планувати, організовувати та проводити наукові дослідження у сфері журналістики та медіакомунікацій, здійснювати пошук, критичний аналіз і систематизацію наукової інформації, обирати та застосовувати відповідні методи дослідження, інтерпретувати результати та представляти їх відповідно до вимог академічної доброчесності й наукової комунікації.

Завдання навчальної дисципліни:

– формування системного розуміння сутності, принципів і закономірностей науково-дослідницької діяльності;
– ознайомлення з основними теоретико-методологічними підходами до проведення наукових досліджень у сфері журналістики та медіакомунікацій;
– формування здатності визначати наукову проблему, тему, мету, завдання, об’єкт і предмет дослідження;
– розвиток умінь формулювати дослідницькі питання, гіпотези та очікувані результати дослідження;
– формування навичок планування та організації наукового дослідження;
– ознайомлення з основними загальнонауковими та спеціальними методами дослідження медіа та журналістики;
– формування здатності обирати методи дослідження відповідно до його мети, завдань, об’єкта та предмета;
– розвиток навичок пошуку, відбору, систематизації та критичного аналізу наукових джерел;
– формування навичок роботи з науковими базами даних, електронними ресурсами та бібліографічною інформацією;
– формування здатності здійснювати збір, оброблення, аналіз та інтерпретацію емпіричних даних;
– формування навичок представлення та візуалізації результатів наукового дослідження;
– розвиток умінь готувати наукові тексти, тези, статті, аналітичні матеріали та презентації результатів дослідження;
– формування розуміння принципів академічної доброчесності, етичних вимог та відповідального проведення наукових досліджень;
– розвиток здатності самостійно здійснювати науково-дослідницьку діяльність у сфері журналістики та медіакомунікацій.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

– сутність, принципи та основні етапи науково-дослідницької діяльності;
– основні теоретико-методологічні підходи до проведення наукових досліджень у сфері журналістики та медіакомунікацій;
– принципи визначення наукової проблеми, теми, мети, завдань, об’єкта та предмета дослідження;
– основні вимоги до формулювання дослідницьких питань і гіпотез;
– принципи планування, організації та проведення наукового дослідження;
– основні загальнонаукові та спеціальні методи дослідження у сфері журналістики та медіакомунікацій;

– принципи вибору методів дослідження відповідно до його мети, завдань та предметної області;
– основні принципи пошуку, відбору, систематизації та критичного аналізу наукових джерел;
– можливості використання наукових баз даних, електронних бібліотек та інформаційних ресурсів у дослідницькій діяльності;
– основні принципи збору, оброблення, аналізу та інтерпретації наукових даних;
– вимоги до структури та оформлення наукового тексту;
– принципи представлення, візуалізації та інтерпретації результатів наукового дослідження;
– основні принципи академічної доброчесності, цитування, парафразування та запобігання академічному плагіату;
– етичні вимоги до організації та проведення наукових досліджень у сфері журналістики та медіакомунікацій.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:
– визначати та обґрунтовувати актуальну наукову проблему у сфері журналістики та медіакомунікацій;
– формулювати тему, мету, завдання, об’єкт і предмет наукового дослідження;
– формулювати дослідницькі питання та гіпотези відповідно до мети й завдань дослідження;
– розробляти загальну концепцію та план наукового дослідження;
– обирати та обґрунтовувати методологічні підходи й методи відповідно до предмета дослідження;
– застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи для дослідження медіа, журналістики та медіакомунікацій;
– здійснювати пошук, відбір, систематизацію та критичний аналіз наукової літератури й інших інформаційних джерел;
– працювати з науковими базами даних, електронними бібліотеками та цифровими інформаційними ресурсами;
– здійснювати збір, оброблення, аналіз та інтерпретацію емпіричних даних;
– критично оцінювати достовірність, релевантність та наукову цінність отриманих результатів;
– представляти результати наукового дослідження у формі наукового тексту, тез, статті, доповіді, презентації або аналітичного матеріалу;
– використовувати таблиці, схеми, графіки та інші засоби візуалізації для представлення результатів дослідження;
– оформлювати результати наукової роботи відповідно до вимог академічної доброчесності та встановлених вимог до наукових публікацій;
– самостійно організовувати та здійснювати науково-дослідницьку діяльність у сфері журналістики та медіакомунікацій.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність планувати час та управляти ним.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК01. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з теорії та історії журналістики, новітні технологічні досягнення для розв'язання задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК05. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

Програмні результати навчання

РН03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН08. Використовувати передові знання і методики у процесі дослідження діяльності та створення нових медіаінституцій.

РН12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проєкти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ1. «Етапи розробки й методологічні засади дослідницького проєкту»

Тема 1. Інноваційність та креативність успішного дослідницького проєкту.

Визначення підстав актуальності експертної теми. Засади академічної доброчесності в науковій спільноті. Кодекс академічної доброчесності Класичного приватного університету.

Тема 2. Оцінка стану розробленості дослідницької проблеми.

Етап створення емпіричної бази, добір прикладів. Структура й реалізація концептуального задуму.

Тема 3. Теоретичні напрями й дисципліни в журналістикознавчих студіях.

Тема 4. Термінологічний та концептуальний аналіз як основа змістової розробки теми.

Оцінка суб'єктивних аспектів та множинності інтерпретацій у медіапросторі.

Розділ 02. «Інтерпретація даних у науковій роботі. Змістові компоненти дослідження»

Тема 5. Формулювання тез і аргументація в науковій праці.

Логічна структура, елементи доведення, індуктивна та дедуктивна схеми в тексті дослідження.

Тема 6. Класифікаційні та компаративні складники аналізу.

Порівняння та аналогія як експланаторні засоби.

Тема 7. Візуальний дизайн: фотоілюстрації, графічні засоби узагальнення та підсумовування.

Схеми, моделі, інфографіка в сучасних дослідницьких проєктах.

Тема 8. Стильові характеристики сучасного наукового тексту.

Стандарти цитування в науковій роботі. Підготовка до презентації проєктів.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті. http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5478

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:

Вхідний контроль: проводиться на початку вивчення курсу з метою визначення рівня підготовки студентів до вивчення певної дисципліни, або загального рівня підготовки студентів за попередній період навчання. Здійснюється у формі вступного бліц-опитування або тестування.

Поточний контроль: здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та семінарських (практичних, лабораторних) занять, перевірки завдань самостійної роботи, виконання тестів на Віртуальній аудиторії КПУ. Включає оцінювання теоретичної підготовки (усні відповіді, активність у дискусіях, тести) та перевірку практичних навичок (виконання кейсів, розрахунків, лабораторних робіт, індивідуальних завдань за темами тощо).

Семестровий (підсумковий) контроль: проводиться у формі екзамену та передбачає виконання підсумкової контрольної роботи, тесту або завдань за матеріалом усього курсу.

Особливість оцінювання: всі види вхідного, поточного і семестрового контролю оцінюється викладачем за **100-бальною шкалою**.

- практичні заняття : 28% семестрової оцінки; максимальна кількість балів -28
- індивідуальне завдання- 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 10
- контрольні заміри (модулі): 12% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 12
- залік50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50

Підсумкова максимальна кількість балів 100

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Загальний підсумковий бал за дисципліну (за 100-бальною шкалою) формується як середньозважена величина на основі всіх поточних і підсумкових оцінок здобувача, отриманих протягом семестру, з урахуванням питомої ваги кожного виду діяльності.

$$\textbf{Підсумковий бал} = (B_{вхід.} \times k_{вхід.}) + (B_1 \times k_1) + (B_2 \times k_2) + \ldots + (B_n \times k_n) + (B_{екз.} \times k_{екз.})$$

де:

$B_{вхід.}$ – бал за виконання завдань вхідного контролю, виставлений за 100-бальною шкалою *(за наявністю)*; $k_{вхід.}$ – ваговий коефіцієнт вхідного контролю (як правило $k_{вхід.}=0$. Оцінка вхідного контролю не впливає на загальну оцінку з дисципліни і є інформацією для викладача щодо рівня індивідуальної готовності студентів вивчати дану дисципліну);

$B_1, B_2, B_3, \ldots, B_n$ – бали за виконання завдань поточного контролю на практичних (семінарських) заняттях, самостійної та індивідуальної роботи, виставлений за 100-бальною шкалою; $k_1, k_2, k_3, \ldots, k_n$ – вагові коефіцієнти відповідного виду контролю;

$B_{екз.}$ – бал за підсумковий семестровий контроль (екзамен), виставлений за 100-бальною шкалою *(за наявністю)*; $k_{екз.}$ – ваговий коефіцієнт підсумкового семестрового контролю (екзамену).

Сума вагових коефіцієнтів поточного та підсумкового контролю дорівнює 1

$$k_1 + k_2 + k_3 + \ldots + k_n + k_{екз.} = 1$$

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
РОЗДІЛ 1. Етапи розробки й методологічні засади дослідницького проєкту	**100**	**0,3**	**30**
Тема 1. Інноваційність та креативність успішного дослідницького проєкту. Виконання практичних робіт на занятті	100	0,07	7
Тема 2. Оцінка стану розробленості дослідницької проблеми. Виконання практичних робіт на занятті	100	0,08	8
Тема 3. Теоретичні напрями й дисципліни в журналістикознавчих студіях. Виконання практичних робіт на занятті	100	0,04	4
Розробка та презентація програми навчального курсу на основі однієї з дисциплін журналістикознавчого спрямування	100	0,04	4
Тема 4. Термінологічний та концептуальний аналіз як основа змістової розробки теми. Виконання практичних робіт на занятті	100	0,04	4
Підготовка аналітичної статті на тему «Множинність інтерпретацій у медіа: як медіа можуть маніпулювати інформацією через вибір концептуальних рамок»	100	0,03	3
РОЗДІЛ 2. Інтерпретація даних у науковій роботі. Змістові компоненти дослідження	**100**	**0,3**	**30**
Тема 5. Формулювання тез і аргументація в науковій праці. Виконання практичних робіт на занятті	100	0,07	7
Тема 6. Класифікаційні та компаративні складники аналізу. Проведення порівняльного аналізу двох наукових публікацій із журналістикознавства.	100	0,07	7
Тема 7. Візуальний дизайн: фотоілюстрації, графічні засоби узагальнення та підсумовування. Розроблення інфографіки або схеми для візуалізації результатів наукового дослідження.	100	0,07	7
Тема 8. Стильові характеристики сучасного наукового тексту. Підготовка до презентації проєктів.	100	0,06	6
Презентація проєкту наукового дослідження	100	0,03	3
Екзамен	**100**	0,4	**40**
Разом	**100**	1	**100**
Додаткові досягнення з навчальної дисципліни (за наявністю) Результати науково-дослідної діяльності здобувача, зокрема за такі активності: – участь у предметних олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт з навчальної дисципліни; – участь у засіданнях наукових гуртків, зокрема в обговореннях у форматі круглих столів, присвячених актуальним темам з навчальної дисципліни; – публікації результатів досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, а також виступи на наукових конференціях.	**До 10 балів**		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Відмінно	Здобувач демонструє глибокі системні знання методології наукових досліджень, вільно володіє методами наукового аналізу, аргументації та інтерпретації результатів. Самостійно формулює дослідницьку проблему, обґрунтовує актуальність, застосовує теоретичні й методологічні підходи. Бездоганно виконує практичні завдання, створює наукові тексти, здійснює порівняльний аналіз, візуалізує результати та аргументовано презентує власний дослідницький проєкт.
82–89	B	Добре	Здобувач демонструє ґрунтовні знання теоретичних і методологічних засад наукових досліджень, самостійно визначає дослідницьку проблему, формулює тези та аргументує висновки. Застосовує методи аналізу й порівняння, дотримується вимог наукового стилю. Успішно виконує практичні завдання, готує аналітичні матеріали та презентує дослідницький проєкт, допускаючи лише незначні неточності.
75–81	C	Добре	Здобувач володіє основними поняттями та методами наукових досліджень, розуміє етапи підготовки дослідницького проєкту. Здатний формулювати проблему, аналізувати наукові джерела, здійснювати порівняльний аналіз і структурувати науковий текст. Виконує практичні завдання, проте допускає окремі недоліки в аргументації, інтерпретації результатів та презентації дослідження.
67–74	D	Задовільно	Здобувач демонструє базові знання методології наукових досліджень, розуміє основні етапи дослідницької роботи та принципи побудови наукового тексту. Здатний виконувати нескладні аналітичні завдання, проте має труднощі з формулюванням дослідницької проблеми, обґрунтуванням висновків і застосуванням методів аналізу. Практичні завдання виконує частково самостійно, потребує допомоги викладача.
60–66	E	Задовільно	Здобувач володіє мінімально необхідними знаннями з основ наукових досліджень, має фрагментарне уявлення про методологію, структуру та зміст наукової роботи. Відповіді поверхові, аргументація недостатня. Під час підготовки наукових текстів, аналізу джерел і виконання практичних завдань допускає суттєві помилки, потребує постійної допомоги викладача.
35–59	FX	Незадовільно	Здобувач демонструє недостатній рівень знань методологічних засад наукових досліджень, не володіє належним чином методами наукового аналізу. Не здатний самостійно визначити дослідницьку проблему, сформулювати тези, здійснити порівняльний аналіз та обґрунтувати висновки. Практичні завдання виконує з грубими помилками або не в повному обсязі.

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
1–34	F	Незадовільно	Здобувач не демонструє необхідних знань методології наукових досліджень, не розуміє основних етапів організації дослідницької роботи та принципів наукового аналізу. Не здатний підготувати науковий текст, проаналізувати джерела або презентувати дослідницький проєкт навіть за допомогою викладача. Не досягнув передбачених дисципліною результатів навчання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання	З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.
Політика академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилатися на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами. У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.
Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану	Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу. *Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог* У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів. Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим. Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі. *Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин* У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється *«Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмежені або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті».* Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багрій О. Стратегії й тактики аргументації в науковій дискусії : навч. посіб. НАН України, Центр наук. дослідж. та викладання іноземн. мов. 2012. 57 с.
2. Бхаттачерджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.
3. Важинський С. Е., Щербак Т. І. «Методика та організація наукових досліджень». Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2016. 260 с
4. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. та ін. «Методологія та організація наукових досліджень» (Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
5. Методологія досліджень мас-медіа: робоча книга (handbook) / за заг. ред. К. Г. Сіріньок-Долгарьової. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 156 с.
6. Рижко, О. М. Плагіат як соціально-комунікаційне явище : монографія. Київ : Паливода А. В. [вид.], 2017. 387 с.
7. Різун В. Про розвиток науки про соціальні комунікації. 2022. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/359718959_Pro_rozvitok_nauki_pro_socialni_komunikacii
8. Холод О. Методологія досліджень соціальних комунікацій : навч. посіб. К. : Київський міжнародний університет, 2013. 345 с.
9. Чернілевський Д. В. Методологія наукової діяльності: Навчальний посібник / За ред. професора Д. В. Чернілевського. Вінниця : Вид-во АМСКП, 2010. 484 с.
10. Шейко В. М., Кушнаренко Н. М. «Організація та методика наукових досліджень» (Київ: Знання, 2006. 307 с.
11. Communication Studies: Social Media : New Media : Digital Media. URL: https://guides.lib.uw.edu/c.php?g=341464&p=2303720
12. Guarini, M., et al. Resources for Research on Analogy: A Multi-disciplinary Guide. Informal Logic. 2009, 29(2):84-197. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/72764602.pdf
13. Traboco, L., et al. Designing Infographics: Visual Representations for Enhancing Education, Communication, and Scientific Research. 2022. URL: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9274103/

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

14. Бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: http://www.journ.univ.kiev.ua/
15. Львівська ННБУ ім. В. Стефаника. URL: http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F//
16. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка. URL: https://www.lnulibrary.lviv.ua/katalog/
17. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/